

[Udenrigsministeren.]

til 30 Milliarder Dollars, og heraf regnes de to Trediedele at være i De forenede Staters Besiddelse. Enkelte Stater er forholdsvis velforsynede med Guld- og Valutareserver, men det langt overvejende Antal Lande befinder sig i den Situation, at de enten ikke raader over Guld, fremmed Valuta eller realisable Tilgodehavender i Udlandet eller kun har internationale Betalingsmidler i et Omfang, der ikke er tilstrækkeligt til, at de paa en tilfredsstillende Maade kan deltage i en forøget Verdenshandel under frie Samhandelsformer.

Under disse Omstændigheder blev Storbritannien og De forenede Stater enige om, at den første Betingelse for en Genopbygning af den internationale Handel var, at der ved mellemfolkelig Aftale tilvejebragtes en Nyordning af det internationale Pengevæsen, der tilsikrede Landene en efter deres Behov afpasset Mængde Valutareserver, der kunde sætte Landene i Stand til at tage Del i Verdenshandelen og stabilisere deres Valutaer. Drøftelserne mellem England og De forenede Stater gav Anledning til Fremsettelse af flere Planer. Samme Dag i April Maaned 1943 offentliggjorde saaledes de to nævnte Lande hver sin Plan om et nyt internationalt Valutasystem. Begge Planer, der opkaldtes efter deres Forfattere, den engelske Økonom og finanssagkyndige Lord Keynes og hans amerikanske Kollega Harry White betegede sig som uforbindende for de paa-gældende Regeringer, der dog betragtede Forslagene som et Diskussionsgrundlag.

Jeg skal ikke her komme ind paa Enkeltheder i disse Planer, der nu i det væsentlige kun har historisk Interesse. Jeg kan henvise interesserede til 1ste Del af den af Finansministeriets Udvalg af 30. Januar 1943, det vil sige Professorudvalget, afgivne Betænkning, der indeholder en udtømmende Redegørelse for saavel Bretton Woods-Overenskomsterne som de forudgaaende Keynes- og White-Planer.

Begge Planer gik ud fra, at Valutakredit maatte stilles til Raadighed, men medens Keynes-Planen tillagde Adgangen til at erhverve fremmed Valuta en overvejende Betydning, lagde den amerikanske Plan særlig Vægt paa at stabilisere Valutakurserne. Fra amerikansk Side ønskede man principielt Guldmøntfoden genindført, subsidiært ønskede man den efter Omstændighederne størst mulige Sikkerhed for faste Valutakurser, samt Ophævelse af Valutakontrol og andre Restriktioner i den frie Valutahandel. England — og det samme gælder i øvrigt det overvejende Antal Lande

inden for De Forenede Nationers Kreds — kunde ikke acceptere Guldmøntfoden, bl. a. fordi det mente, at et Lands Krigskonjunkturer ved Guldmøntfodens stive og uforanderlige Kurser, der ubetinget skal holdes, bindes til Verdensprisniveauet med den Konsekvens, at en Krise med paafølgende Prisfald bringer vedkommende Land ind paa Deflationens Vej. Den videre Konsekvens heraf mente man vilde være, at man maa prisgive det Haab om fuld Beskæftigelse, hvis Virkeliggørelse af alle Lande anses for at være en Betingelse for Genoprettelsen af den nationale Velstand og for Bevarelsen af den sociale Fred. Man ønskede derfor fra engelsk Side ikke at fraskrive sig Retten til saadanne Valutakursændringer, som maatte være nødvendige for at tilpasse Eksportpriserne efter Verdensmarkedets Prisniveau. Man var derimod villig til at tiltræde en Ordning, der sikrede, at en af Forholdenes Udvikling nødvendiggjort Kurs-tilpasning sker efter en ved international Aftale ordnet og fastlagt Metode. Paa begge Sider af Atlanterhavet var man enig om, at en Nyordning af Pengevæsenet skulde og maatte gennemføres, og for at bringe de bestaaende Uoverensstemmelser ud af Verden indbød Præsident Roosevelt da 44 Nationer til at lade sig repræsentere ved en Konference, der aabnedes d. 1. Juli 1944 i Bretton Woods i New Hampshire. Konferencen — hvor den danske Gesandt i Washington, Minister Henrik Kauffmann, efter særlig Indbydelse var til Stede som Observatør — sluttede d. 22. Juli med enstemmig Vedtagelse af et af Konferencen udarbejdet Forslag om Oprettelsen af to selvstændige Institutioner, den Internationale Valutafond og den Internationale Bank for Genopbygning og økonomisk Udvikling.

Hvad Valutafonden angaar, har Overenskomsten, som det fremgaar af Artikel I, til Formaal at skabe et internationalt Forum til Drøftelse af monetære Problemer og skabe et Finansieringsinstitut, der forsyner Medlemmerne med fremmed Valuta i et Omfang, der sætter dem i Stand til at udjævne Underskud paa deres Betalingsbalance, uden at Landet tvinges til at gribe til Valutadeprecieringer eller andre Forholdsregler, der anses for at være skadelige for den internationale Handel. Endvidere indeholder Overenskomsten Bestemmelser, som tilsigter Opretholdelsen af Valutakursernes Stabilitet og Afvikling af Valutakontrol og andre Restriktioner i den frie Handel med Valuta.

Oprindelige eller stiftende Medlemmer af Fonden er ifølge Artikel II de 44 Lande,